

+ یادداشت

یک تجربه تلخ کاملاً زنانه

● ششم گرمی آن روز منتظر

نوبت سونوگرافی بودم، تعداد زیادی خانم با نگرانی مشهودی که در چهره داشتند، برخی تنها و بعضی هم همراه همسرشان و در سکوت، دور تا دور سالن نشسته یا ایستاده بودند یا اینکه قدم می‌زدند. یکی از آن‌ها از جا برخاست و آرام به خانم منشی نزدیک شد و با صدایی که دیگران نشنوند سؤالی پرسید. منشی چنان با صدای بلند و لحن تحقیرآمیز پاسخ داد که همه حاضران در سالن به ویژه آقایان متوجه مشکل و بیماری آن خانم شدند!

با چهره‌ای سرخ از شرم برگشت و روی صندلی گوشه سالن نشست و محکم‌تر صورتش را لای چادرش پیچید.

منشی با صدای بلند نفر بعدی را صدا زد و در باره پر بودن مئانه و اینکه چه مدت از آخرین نزدیکی آن‌ها گذشته است سؤال کرد. زن بیچاره نمی‌دانست چگونه خودش را از انتهای سالن به خانم منشی برساند تا بیشتر از این چوب حراج به آبرویش زده نشده است.

از نفر بعد در باره شرایط پر یود و میزان خونریزی ماهانه‌اش در جمع سؤال شد که همه این رفتارها با توجه به فرهنگ مبتنی بر شرم و حیای زنان ایرانی و بر ملا نبودن مسائل زنانه، برای بانوان به ویژه نزد مردان حاضر در جمع بسیار آزاردهنده بود.

خانم میانسالی کنار من نشسته بود، کنار گوشم با دلخوری گفت: «این منشی خودش خانم است نباید این قدر راحت با صدای بلند در باره مسائل خصوصی بیماران صحبت کند. درست است که برای این قشر عادی شده است اما برای مانده!»

سری به عنوان تأیید تکان دادم که ادامه داد: «دفعه پیش که برای سونوی داخلی آمدم خونریزی شدیدی داشتم و آن قدر معذب بودم که دردم را فراموش کرده و از استرس می‌لرزیدم. وقتی داخل اتاق رفتم و برای انجام سونوگرافی آماده شدم یک باره یکی از دوستان خانم دکتر از راه رسید و مرا در همان شرایط رها کردند و کنارم نشستند به چای خوردن و گل گفتن و گل شنیدن! پس از یک ربع ساعت که اعتراض کردم دستیارش با تشر و تحکم گفت: «خانم پد زبیرته، به خرده صبر کن خانم دکتر کارشون تمام بشه خب!» خدا می‌داند این رفتارها چقدر باعث آزارم بود. حالا بعد از اینکه به قول خودشان خانم دکتر کارش تمام شد و آمد چنان با نگاه تحقیرآمیزی با من برخورد کرد که احساس کردم گناهی مرتکب و مریض شده‌ام، کلی در دلم خودم را سرزنش کردم. بانوی دیگری که سمت چپم نشسته بود هم گفت: «من کلا از دکتر زنان رفتن بیزارم. با اینکه خودشان زن هستند طوری با بیمار برخورد می‌کنند که انگار «جدامی» است! حالا دکتر رفتن هیچ، من آن قدر موقع زایمانم با آن درد کشنده از پرستاران رفتارها و حرف‌های توهین‌آمیز دیدم و شنیدم که باور کنید دلم می‌خواست بمیرم.»

بانوی اولی سری تکان داد و گفت: «از زایمان که نگید. بدترین خاطره هر زنی لحظه زایمانه فکر کنم. در آن حال دردمند و تنهایی و غربتی که داریم، رفتارهای زشت و داد و بیداد و آمد و رفت پرسنل مختلف در اتاق زایمان را هم باید تحمل کنیم. بعد می‌گویند چرا بیشتر خانم‌ها تمایل به سزارین دارند؟ خب بیهوش می‌شوی و وقتی به هوش می‌آیی بچه را در بغلت می‌گذارند و آن پروسه سخت را طی نمی‌کنی!»

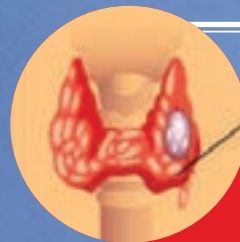
هر دو لبخند غمگینی زدند و سری از تأسف تکان دادند. خب من هم به عنوان یک زن از این مدل تجربیات بی‌بهره نبودم. اما دیگر نوبتم فرا رسیده بود و شاید باید برای تکرار تجربه تلخی دیگر نزد متخصص سونوگرافی می‌رفتم!

قبل از بارداری آزمایش بدهیم یا ندهیم؟

سید مرتضی تقوی درباره ضرورت آزمایش‌های تیروئید قبل از بارداری بیان می‌کند: هیچ دستوری در دنیا وجود ندارد که خانم‌ها بعد از ازدواج تست تیروئید را انجام بدهند. اما اگر کسی در خانواده‌اش بیماری‌های خودایمنی زیاد است مثلاً برادری دارد که دیابت دارد قبل از بارداری تست تیروئید را انجام بدهد. این پزشک فوق تخصص در باره علائم شایع این بیماری اظهار می‌کند: بیماری‌های ناشی از تیروئید علائم اختصاصی ندارد چون روی سیستم بدن در مجموع اثر می‌گذارد به صورت کلی بی‌حالی، در خانم‌ها، اختلالات عادت ماهانه، خشکی پوست، گاهی ریزش مو... موارد بسیاری را شامل می‌شود. اصول این است که اگر شخصی ناراحتی‌هایی را در بدنش احساس می‌کند که با هیچ چیزی قابل توجه نیست تست تیروئید را انجام بدهد. تقوی در ادامه می‌افزاید: متأسفانه برخی تا هر علائمی را می‌بینند فکر می‌کنند تیروئید دارند. مثلاً اضافه وزن یا ریزش مو دارد سریع تصور می‌کند مشکل تیروئید دارد. مشکل ما با مراجعه کنندگان این است که حتی طول درمان کم کاری تیروئید را طی کرده‌اند، اما به محض اینکه هر علائمی دیگری می‌بینند باز هم آن را به تیروئید نسبت می‌دهند. در حالی که ممکن است دلایل دیگری داشته باشد. مثلاً بیماری هر شش ماه چکاپ می‌شود و ۱۰ سال هم هست دارو مصرف می‌کند مشکل خاصی هم ندارد به محض اینکه بار ریزش مو موجه می‌شود به تیروئید نسبت می‌دهد.

درمان کنید مشکلی برای بارداری نیست

این فوق تخصص غدد در باره مسائلی نظیر کاهش تخمک گذاری یا نازایی در زنان به دلیل ابتلا به تیروئید می‌گوید: مواردی که به عنوان مشکلات در خانم‌ها مطرح می‌شود کم کاری تیروئید درمان نشده است و گرنه اگر شخصی تیروئید را درمان کند هیچ جایی برای نگرانی ندارد. و اشکال اینجاست که تمام این موارد را به تیروئید در حال درمان یا درمان شده نسبت می‌دهیم. تقوی با تأکید بر اینکه آزمایش‌های این بیماری بسیار آسان، ارزان و در دسترس است. در باره لزوم تشخیص‌های جراحی برای این بیماری تصریح می‌کند: جراحی زمانی انجام می‌شود که تیروئید خیلی بزرگ است و مشکلات ظاهری و فیزیکی ایجاد کرده است. یا پرکاری‌های تیروئید که مقاوم هستند و ما مجبوریم عمل جراحی انجام بدهیم و سرطان‌های تیروئید. در باره کم کاری‌ها جراحی ندارد مگر اینکه همراه با کم کاری، تیروئید هم بزرگ شده باشد. وی با اشاره به اینکه بعضی از بیماری‌ها ممکن است دلایل دیگری داشته باشند، بیان می‌کند: مثلاً نازایی ممکن است به دلیل دیگری اتفاق افتاده باشد و نباید اگر تیروئید در حال درمان دارند نگران بارداری باشند. مثلاً خانمی در اینترنت جست‌وجو می‌کند و با تطبیق علائم می‌گوید کم کاری تیروئید دارم پس نازا هستم. این مسئله درست نیست اگر تیروئید درمان نشده باشد ممکن است تأثیرگذار باشد اما اگر درمان کنند هیچ جای نگرانی وجود ندارد. درمان هم بسیار راحت است.

توصیه‌های برای زمان مراجعه به پزشک

این پزشک فوق تخصص غدد در پایان توصیه می‌کند: وقتی به دکتر مراجعه می‌کنید قبل از اینکه در باره علائم صحبت کنید اول این سؤال را بپرسید که بیماری من کنترل شده است یا نه؟ اگر پزشک گفت کنترل شده است بعد از آن این مسئله را مطرح کنید حالا که کنترل شده است مثلاً برای بارداری چه کارهایی لازم است انجام بدهم. گاهی اوقات بیمار علائمی را مطرح می‌کند یا مشکلاتی دارد که هیچ ارتباطی با تیروئید ندارد.